

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 857 ²	Κυριακὴ Γ' Νηστειῶν (Μάρκ. 8,34 – 9,1) 15 Μαρτίου 2015 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου

«Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;» (Μάρκ. 8,36-37)

Ἔνα, ἀγαπητοί μου, ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τοὺς σοφοὺς ἀποτελεῖ τὸ ἐρώτημα: **Τί εἶνε ὁ ἄνθρωπος;** Εἶνε κι αὐτὸς ἀπλῶς ἓνα ζῶο μὲ κατώτερες ὀρέξεις; Ποιὰ ἢ ἀρχὴ του, ἀπὸ ποῦ προέρχεται; Ποιὸς ὁ σκοπὸς καὶ ὁ προορισμὸς του; Ποιὰ τὰ συστατικά καὶ ποιὰ τὰ βάθη τῆς ὑπάρξεώς του; Τί εἶνε ὁ ἄνθρωπος; Στύβουν τὰ μυαλά τους οἱ σοφοί. Καὶ γιὰ ν' ἀπαντήσουν ἔγραψαν καὶ γράφουν βιβλία τόσα, ποὺ γιὰ νὰ τὰ διαβάσῃς πρέπει νὰ ζήσῃς χίλια χρόνια.

Ἄλλ' ἂν τὰ ζυγίσουμε ὅλα αὐτὰ τὰ βιβλία, εἶνε ἓνα ἄχυρο μπροστὰ στὰ λόγια ποὺ λέει σήμερα τὸ εὐαγγέλιο. Λόγια, ποὺ ἂν καθήσουμε ἔστω πέντε λεπτά καὶ τὰ σκεφτοῦμε σοβαρά, εἶνε ἱκανὰ νὰ κάνουν καὶ τὸν πιὸ ἁμαρτωλὸ ν' ἀλλάξῃ πορεία, σήμερα Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνησεως. Τὰ λόγια αὐτὰ δὲν εἶνε γραμμένα μὲ μελάνι, ἀλλὰ μὲ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ μας. Εἶνε αὐτὰ ποὺ ἀκούσαμε: «*Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;*» (Μάρκ. 8,36). Αὐτὰ τὰ λόγια δίνουν τὴ λύσι στὸ πρόβλημα ἄνθρωπος. Μᾶς λένε **ποιὰ εἶνε ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου.** Καὶ ποιὰ, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ ἀξία του; Ποῦ ἔγκειται ἡ ἀξία καὶ σὲ τί συνίσταται τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπου;

***

Ἀπὸ ἀπόψεως σωματικῆς ὁ ἄνθρωπος δὲν ὑπερέχει. Ὁ ὄγκος του, τὸ σωματικὸ του περίβλημα, εἶνε μικρό. Ἄν σταθῇ ἓνας ἄνθρωπος μπροστὰ σ' ἓνα βουνὸ ὅπως οἱ Ἄλπεις ἢ τὰ Ἰμαλαία, ὁ ὄγκος του μπροστὰ τους εἶνε ἐλάχιστος. Κι ἂν πάλι συγκρίνουμε τὰ μεγάλα βουνὰ μὲ τὴ Γῆ, θὰ δοῦμε ὅτι κι αὐτὰ μπροστὰ τῆς εἶνε σὰν τὶς προεξοχές τῆς φλούδας ἐνὸς πορτοκαλιοῦ. Κι ἂν πάλι συγκρίνουμε τὴ Γῆ μὲ τὰ ἄστρα καὶ τὰ πλανητικὰ συστή-

ματα, θὰ δοῦμε ὅτι ὁ ὄγκος τῆς εἶνε ἓνας κόκκος ἄμμου. Ἐπομένως **ὁ ἄνθρωπος μέσα στὸ σύμπαν** εἶνε κάτι ἀπειροελάχιστο, **σχεδὸν μηδέν.** Ἄν πάρῃς ἓνα νεκρὸ ποὺ μόλις ξεψύχησε καὶ τὸν πᾶς στὸ χημεῖο νὰ τὸν ἀναλύσῃς στὰ συστατικά του, θὰ δῆς ὅτι ὁ ἄνθρωπος τῶν 65 κιλῶν εἶνε: 45 κιλά νερό, λίπος γιὰ νὰ φτειάξῃς 7 σαπούνια, σίδηρο γιὰ 1 καρφί, φώσφορο γιὰ μερικὰ κουτιά σπέρτα, μαγνήσιο γιὰ 1 καθαρτικό, κάρβουνο γιὰ μερικὰ μολύβια, καὶ ἀσβέστη γιὰ νὰ βάψῃς ἓνα μικρὸ δωμάτιο. Ὅλα δηλαδὴ **τὰ συστατικά του ὡς σῶμα εἶνε εὐτελέστατα, μηδαμινά,** δὲν ἔχουν ἀξία οὔτε μιᾶς λίρας. Καὶ ὅμως: μιὰ λίρα ἀξίζει ὁ ἄνθρωπος;

ὦ Χριστέ! Σ' εὐχαριστοῦμε, γιὰ τὴν ἡρθες στὸν κόσμον καὶ ἔρριξες φωτοβολίδες μέσα στὸ ἔρεβος· εἶπες τὰ λόγια αὐτά, ποὺ δὲν ὑπάρχει ζυγαριὰ νὰ τὰ ζυγίσῃ κανεὶς: «*Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;*». Ὡστε ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶνε στὸ σῶμα τὸ εὐτελέστατο· **ἡ ἀξία του εἶνε κάτι ἄλλο.**

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε αὐτὸ ποὺ φαίνεται. Ὅχι, ἀδελφοί μου. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε κυρίως αὐτὸ ποὺ δὲν φαίνεται. Πίσω ἀπὸ τὸ πρόσωπό του, στὰ βάθη τῆς ὑπάρξεώς του, κρύβεται κάποιον ἀόρατο μηχανήμα. Ὁ ἄνθρωπος μέσα του εἶνε προπαντὸς σκέψις, **διάνοια.** Κάθεται στὸ γραφεῖο του καὶ μὲ τὸ διαβήτη μετράει τὶς ἀποστάσεις, ζυγίζει τοὺς ἥλιους, ὑπολογίζει τὴν τροχιά τῶν ἀστέρων· γίνεται μαθηματικὸς, ἀστρονόμος, μέγας ἐπιστήμων.

Ἄλλὰ ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε μόνο διάνοια. Ἄλλοίμονο ἂν εἶνε μόνο διάνοια. Εἶνε καὶ καρδιά, εἶνε καὶ **αἴσθημα.** Καὶ τὸν βλέπεις σὲ μιὰ στιγμή, ἐκεῖ ποὺ διασκεδάζει, ποὺ γλεντάει κι ἀπολαμβάνει τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, ὅταν ὁ ταχυ-

δρόμος του φέρη ένα γράμμα και μαθαίνει ότι πέθανε ή μητέρα του, τί συμβαίνει; Μεταβάλλεται, αλλάζει· δεν έχει διάθεσι να μιλήση πιά, κλείνεται και κλαίει και πενθεϊ.

Ὁ ἄνθρωπος εἶνε διάνοια, εἶνε καρδιά και αἴσθημα. Προπαντός ὁμως –τὸ σπουδαιότερο ἀπ’ ὅλα– εἶνε **θέλησις**. Ὡς ἡ θέλησι τοῦ ἀνθρώπου! Τὸ ζῶο εἶνε ὑπόδουλο στὰ ἔνστικτά του. Τὸ ζῶο πεινᾷ; θὰ φάη. Ὁ ἄνθρωπος πεινᾷ, ἀλλὰ λέει Ἄλτ! εἶνε Μεγάλη Παρασκευή, θὰ νηστεύουμε. Τὸ ζῶο νυστάζει; θὰ κοιμηθῆ στήν ὥρα του, μετὸ ρολόι. Ὁ ἄνθρωπος λέει Ἄλτ! δὲν θὰ κοιμηθῶ· εἶμαι νοσοκόμος κι ἀπόψε θ’ ἀγρυπνήσω στὸ προσκέφαλο τοῦ ἀρρώστου. Τὸ ζῶο ἔχει τὸ ἔνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει κι αὐτὸς τὸ ἔνστικτο αὐτό, ἀλλὰ λέει Ἄλτ! ὄχι· θὰ θυσιάσω τὴ ζωὴ μου, ὄχι μιὰ ζωὴ ἀλλὰ χίλιες ζωές, γιὰ μεγάλα ἰδανικά. Τὴν 25η Μαρτίου ἐορτάζουμε ἕνα ἔπος, μιὰ ἀλησμόνητη σελίδα τῆς ἱστορίας τοῦ ἔθνους μας, τὸ 1821. Γιὰ διαβάστε τοὺς βίους τῶν ἡρώων. Τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ τοὺς ἠλέκτριζε; ἡ ὕλη, τὸ χρῆμα, τὰ ταπεινὰ και μικρὰ συμφέροντα, τὰ ἔνστικτα, οἱ ὁρμές τους; Κάτι τὸ ἀνώτερο. Ἐνας ξένος ἐπισκέφθηκε τὸν Κανάρη στὰ γεράματά του και τὸν ρωτάει: –Δὲ μοῦ λές, γερο - Κωσταντῆ, πῶς κατῶρθωσες ἐκεῖνη τὴ νύχτα νὰ κολλήσης τὸ πυρπολικὸ στὴ ναυαρχίδα και νὰ τὴν τινάξης στὸν ἀέρα; Και ὁ ἥρωας ἀπαντᾷ: –Ἀπλούστατα, ἔκανα τὸ σταυρό μου και εἶπα: Ἀπόψε, Κωσταντῆ, θὰ πεθάνης γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὑλισταὶ και ἄθεοι, σᾶς ἐρωτῶ: Τί εἶνε ἐκεῖνο ποὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ ὑψώνεται ἐπάνω ἀπὸ τὰ ἔνστικτα, τὶς ἐπιθυμίες και τὶς ὁρμές του, και νὰ φθάνη στὸ ὕψος τοῦ ἡρωισμού και τοῦ μαρτυρίου; εἶνε τὰ κύτταρα, τὰ κόκκαλα, τὰ στομάχια, τὰ ἔντερα; Ὁχι, ἀδελφοί μου. Πέρα ἀπὸ αὐτὰ εἶνε ἡ ψυχὴ ἢ ἀθάνατη. Και γι’ αὐτὴν ὁμιλεῖ ὁ Χριστὸς ὅταν λέει: *«Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, και ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;»*.

***

Ἀδελφοί μου, θὰ τελειώσω μετὰ **μιὰ εἰκόνα**.

Θέλετε, λέει κάποιος, νὰ δῆτε τὴν ἀξία τῆς ψυχῆς; Φτειάξτε μετὰ τὴ φαντασία σας **μιὰ ζυγαριά, ζυγαριὰ μεγάλη**, γιὰτὶ δὲν πρόκειται νὰ ζυγίσουμε μικρὰ και ἀσήμαντα πράγματα. Και τὴ ζυγαριὰ αὐτὴ νὰ τὴν κρεμάσετε ἀπὸ τὰ ἄστρο τοῦ οὐρανοῦ, νὰ τὴν κρατᾶνε στὰ χέρια τοὺς ἄγγελοι και ἀρχάγγελοι. Και στὸν ἕνα δίσκο τῆς ζυγαριᾶς βάλτε ὅ,τι πανάκριβο ὑπάρχει στὸν κόσμον. Ἐλάτε, σεῖς οἱ γυναῖκες, και φέρτε ὅλα τὰ σκουλαρίκια, τὰ χρυσαφικά, τὰ

τιμαλφῆ ποὺ ἔχετε. Κ’ ἐσεῖς οἱ τραπεζίτες, οἱ φιλάργυροι Ἰουδες, ἀνοίξτε τὰ χρηματοκιβώτιά σας και φέρτε ὅλα τὰ χρήματα και στοιβάξτε τα στὸν ἴδιο δίσκο. Κ’ ἐσεῖς ἐργατικοὶ ἄνθρωποι – τὸ προλετᾶριο, σκάψτε βαθειὰ στὰ σπλάχνα τῆς γῆς και βγάλτε ἀπὸ μέσα ὄλο τὸ χρυσάφι και τὸ ἀσήμι, και βάλτε τα κι αὐτὰ ἐκεῖ. Κ’ ἐσεῖς ναῦτες - ναυτικοί, μετὰ τὰ σκάφανδρά σας βυθισθῆτε στὰ βάθη τῶν ὠκεανῶν και πάρτε ἀπὸ ἑκεῖ τοὺς ἀμύθητους θησαυροὺς ποὺ κρύβονται. Κ’ ἐσεῖς ἀεροπόροι - ἀστροναῦτες, πετάξτε μετὰ τὰ διαστημόπλοιά σας στὰ ὕψη τοῦ διαστήματος και πάρτε ἀπ’ ὅλους τοὺς πλανῆτες, ἀπ’ τὸ φεγγάρι και τὰ ἄστρο, ὅ,τι ἔχει ὄλο τὸ σύμπαν. Και ὅλα αὐτὰ βάλτε τα στὸν ἴδιο δίσκο. Κι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τί νὰ βάλετε; **Μιὰ ψυχὴ**. Τίνος; Τὴν ψυχὴ ἐνὸς βασιλιᾶ; Ὁχι. Τὴν ψυχὴ ἐνὸς στρατηγοῦ; Ὁχι. Τὴν ψυχὴ ἐνὸς μεγάλου ἀπ’ αὐτοὺς ποὺ γράφουν οἱ ἐφημερίδες; Ὁχι. Νὰ βάλετε τὴν ψυχὴ ἐνὸς ταπεινοῦ ἀνθρώπου, ἐνὸς φτωχοῦ και ἀσήμαντου. Ἐ λοιπόν, μόλις ἢ ψυχὴ ἀγγίξη μετὰ τὴ φτερούγα τῆς τὸ δίσκο, ἀμέσως ἢ ζυγαριὰ θὰ κλίνει πρὸς τὸ μέρος τῆς! Ὡς ψυχὴ, ὦ θησαυρὲ ἀνεκτίμητε! *«Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, και ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;»*.

Ἀγαπητοί μου! Λένε, ὅτι ὁ βασιλιᾶς τῆς Μακεδονίας Φίλιππος, πατέρας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, εἶχε μιὰ σπουδαία συνήθεια. Τετρακόσα χρόνια πρὸ Χριστοῦ αὐτός, εἶχε διατάξει ἕνα στρατιώτη του και κάθε πρῶι στεκόταν μπροστά του κλαρίνο και τοῦ ἔκανε μιὰ ὑπενθύμισι. Τοῦ εἶχε πεῖ: Κάθε πρῶι, μόλις ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, θὰ χτυπᾶς στὸ δωμάτιό μου, θὰ χαιρετᾶς και θὰ μοῦ λές: *«Φίλιππε, μέμνησο ὅτι θνητὸς εἶ»*. Φίλιππε, θυμήσου ὅτι εἶσαι θνητός, ὅτι **μιὰ μέρα θὰ πεθάνης**.

Κ’ ἐγὼ τώρα, ὡς στρατιώτης ὄχι τοῦ Φιλίππου ἀλλὰ τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ, παρουσιάζομαι ἐνώπιον ὅλων σας, ἐν ὄψει τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως, και σᾶς εἰδοποιῶ: **Ἐχετε ψυχὴ ἀθάνατη!** Τὴν ψυχὴ αὐτὴ φυλάξτε τὴν μετὰ κάθε θυσία. Και μὴ ξεχνᾶτε ποτέ στὴ ζωὴ σας τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ μας ποὺ εἶνε γραμμένα μετὰ τὸ αἷμα Του: *«Τί ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, και ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;»* (Μάρκ. 8,36-37). Ἐὰν με ἀκούσετε, καλῶς· ἐὰν δὲν με ἀκούσετε, σεῖς θὰ εἶστε ὑπεύθυνοι. Ἡ εὐθύνη θὰ εἶνε δική σας και μόνο δική σας.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**